

Metodické vysvětlivky zahraničního obchodu se zbožím

Zahraniční obchod se zbožím obsahuje údaje, které jsou založené na změně vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty.

Statistika zahraničního obchodu se zbožím vypovídá o vývozní a dovozní výkonnosti české ekonomiky, tedy i o obchodní bilanci České republiky. K zahraničnímu obchodu dochází ve chvíli, kdy spolu obchodují české subjekty (rezidenti) a zahraniční subjekty (nerezidenti), a samotný pohyb zboží přes hranice pro něj nemusí být rozhodující.

Zdrojem údajů pro propočítání zahraničního obchodu se zbožím jsou zejména informace o pohybu zboží přes hranice doplněné o další datové zdroje, kterými jsou především daňová přiznání k dani z přidané hodnoty a údaje ze statistiky průmyslu. Zboží, které je pouze přesouváno na/z území České republiky zahraničními subjekty (nerezidenty), není chápáno jako vývoz a dovoz. Za vývoz a dovoz České republiky je naopak považován obchod, který probíhá i mezi českými a zahraničními subjekty na území České republiky, což je díky zapojení České republiky do jednotného evropského trhu možné.

Informace o pohybu zboží přes hranice jsou souhrnem fyzických toků zboží s členskými státy Evropské unie a se státy mimo EU. Údaje o zboží, které je předmětem pohybu zboží přes hranice mezi členskými státy EU, předává zpravodajská jednotka celnímu úřadu na výkazu pro **Intrastat** s údaji o odeslání nebo přijetí zboží. Údaje o pohybech zboží se státy mimo EU (**Extrastat**) se uvádějí v celním prohlášení. Sběr a prvotní kontrolu uvedených dat zajišťuje Generální ředitelství cel.

V souladu se závaznými předpisy EU je zjišťování údajů o mezinárodním obchodu legislativně upraveno celním zákonem č. 242/2016 Sb. Pravidla provádění Intrastatu stanoví nařízení vlády č. 333/2021 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky.

Ve statistice zahraničního obchodu se zbožím je za **vývoz** považována hodnota vyvezeného zboží hlášená při přechodu hranic přímo rezidenty z dat Intrastatu a Extrastatu a hodnota nakoupeného zboží zahraničními subjekty (nerezidenty) na území České republiky z daňových přiznání k dani z přidané hodnoty odevzdaných nerezidenty v České republice.

Za **dovoz** je považována hodnota dovezeného zboží hlášená při přechodu hranic přímo rezidenty z dat Intrastatu a Extrastatu a hodnota prodaného zboží zahraničními subjekty (nerezidenty) na území České republiky z daňových přiznání k dani z přidané hodnoty odevzdaných nerezidenty v České republice.

Při přechodu od údajů o pohybu zboží přes hranice k zahraničnímu obchodu se zbožím tak dochází pouze k úpravě dat za zahraniční subjekty (nerezidenty). Hodnoty vývozu a dovozu zboží hlášené českými subjekty (rezidenty) jsou ponechány beze změny a jsou tak v obou statistikách shodné.

Vzhledem k tomu, že údaje v daňových přiznáních k dani z přidané hodnoty neobsahují informace o komoditní struktuře nákupů a prodejů nerezidentů v České republice, je tato struktura odvozována z komoditní struktury přeshraničních transakcí nerezidentů a z údajů průmyslové statistiky (subjektů, které svou produkci prodávají nerezidentům už na území České republiky).

Bližší informace: https://www.czso.cz/csu/czso/1-vzonu_m.

Údaje za statistiku zahraničního obchodu se zbožím od roku 2020 jsou přepočítávány aktualizovanou metodou založenou na vyšší míře detailu, viz [Aktualizace metody propočtu - Zahraniční obchod se zbožím](#).

Publikované údaje za jednotlivá čtvrtletí roku 2020 a 2021 jsou definitivní. Údaje za jednotlivá čtvrtletí roku 2022 a 2023 jsou předběžné. Všechny údaje jsou zpracovávány ze základních jednotek a následně zaokrouhlovány, čímž mohou vznikat rozdíly.

Údaje za firmy s povinností vykazovat, za které nebyla data k dispozici, byly dopočteny na základě vývozu či dovozu v minulém období. Data za firmy bez zpravodajské povinnosti byla odhadnuta podle údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty. Údaje z přiznání k dani z přidané hodnoty, které nebyly dostupné, jsou odhadovány na základě hodnot v předchozích obdobích.

Z bezpečnostních důvodů jsou v souladu s metodikou Eurostatu vybrané údaje za vývoz a dovoz vojenského materiálu a zbraní za aktuální období zahrnuty do jiných zbožíových kódů a v jiné teritoriální struktuře tak, aby nebyl ovlivněn makroekonomický celek zahraničního obchodu se zbožím.

EU (Evropská unie) - 27 členských států:

Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko.

Eurozóna_20:

Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.